

Norges Bank
Postboks 1179 Sentrum
0107 OSLO

Deres ref.:

Vår ref.:
18/10402-81 / HJE

Dato:
18.12.2020

Observasjonsbrev 2020

På grunnlag av Etikkrådets tilrådning av 23. juni 2015 satte Norges Bank den 13. oktober 2015 PT Astra International Tbk (Astra) til observasjon på grunn av risikoen for at selskapet gjennom datterselskapet PT Astra Agro Lestari Tbk (AAL) er ansvarlig for alvorlig miljøskade.

AAL driver oljepalmeplantasjer på Sumatra, Kalimantan og Sulawesi i Indonesia. Selskapets konsesjonsområder dekker et areal på til sammen 21 730 km². Etikkrådet har observert selskapets gjennomføring av strategien for bærekraftig plantasjedrift, spesielt om de tiltakene som selskapet gjennomfører, er tilstrekkelige til å ivareta biologisk mangfold og viktige økologiske verdier i selskapets konsesjonsområder.

Etter en henvendelse fra Regnskogfondet i desember 2018, har Etikkrådet tatt opp situasjonen for grupper av Orang Rimba-folket som lever i eller i tilknytning til plantasjonen som eies av AALs datterselskap PT SAL i Jambi-provinsen på Sumatra. Selskapet har vært i konflikt med disse gruppene i mange år som har mistet sitt livsgrunnlag og leveområder som følge av utviklingen av plantasjene. I observasjonsbrevet for 2018 tok ikke Etikkrådet stilling til konflikten, men mente at det var viktig for selskapet å komme frem til en løsning for ikke å medvirke til brudd på menneskerettighetene.

Rådets vurdering er basert på AALs egen rapportering for 2019 og første halvdel av 2020 publisert på selskapets nettside, samt kommunikasjon med selskapet. Det har vært avholdt flere møter med Astra og AAL i 2019 og 2020, og medlemmer av Etikkrådets sekretariat har også hatt møter med AAL og PT SAL på Sumatra i 2019. Det har videre vært avholdt møter med Regnskogfondet. AAL har også gitt kommentarer til utkastet til observasjonsbrev.

Bakgrunn

AALs bærekraftstrategi bygger på tre prinsipper:

- Ingen avskoging
- Ingen konvertering av torvmyr
- Respekt for menneskerettigheter

AAL har arbeidet etter en treårig plan for bærekraft (2018-2020). Den beskriver tiltakene for å forhindre avskoging og konvertering av torvmyr og for å respektere menneskerettigheter både i egen virksomhet og hos leverandørene.

Selskapet opplyser at de har engasjert en ekstern konsulent til å evaluere implementeringen av handlingsplanen. Evalueringen skal gi anbefalinger om videre arbeid de neste fem årene, og skal etter planen være ferdig i juni 2021.

Avskoging og biologisk mangfold

I henhold til handlingsplanen skal AAL ikke utvikle nye områder i konsesjonsområdene. Basert på den informasjonen som har vært tilgjengelig for rådet, har det heller ikke skjedd noen avskoging i konsesjonsområdene i observasjonsperioden.

Som beskrevet i tidligere observasjonsbrev, er selskapet i gang med å kartlegge på nytt viktige verneverdier, såkalte *High Conservation Values (HCVs)*, i plantasjene. Kartleggingen gjøres i henhold til den internasjonalt aksepterte HCV-standarden. AAL opplyser at revurderingen pågår for åtte plantasjer, og for ett konsesjonsområde er vurderingen ferdigstilt. AAL opplyser at revurderingen av alle plantasjene skal være ferdig i 2025. Konsesjonsområder med gjenværende skog blir prioritert. De naturlige habitatene som står igjen i plantasjene skal forvaltes og overvåkes med sikte på å beskytte truede eller endemiske arter som lever i konsesjonsområdene. Selskapet har publisert informasjon om dette på sine nettsider og i bærekraftrapporten. AAL involverer lokalsamfunnene i arbeidet med å bevare disse naturområdene. Selskapet opplyser videre at det i plantasjer med lite gjenværende skog arbeides med å restaurere vegetasjon i kantsoner langs vassdrag.

Målet om null avskoging gjelder også for småbrukere (*Smallholders*) og andre leverandører til selskapet. Som omtalt i tidligere observasjonsbrev, identifiserer AAL leverandører hvor det er risiko for avskoging og bevaring av biologisk mangfold og gjennomfører opplæring av småbrukere og leverandører for å øke deres kompetanse og forståelse for selskapets bærekraftpolicy. Selskapet er i gang med å bygge opp systemer for sporbarhet i leverandørkjeden for å redusere risikoen for at selskapet kjøper oljepalmefruktur og palmeolje som kan knyttes til avskoging.

AAL har 32 anlegg som prosesserer oljepalmefruktur til råolje (*mills*), der halvparten kommer fra selskapets egne plantasjer. Resten kjøpes fra vel 64 000 småbrukere hvorav ca. 14 000 er knyttet til AALs plantasjer. Selskapet opplyser at det så langt kan dokumentere sporbarhet til 34 000 småbrukere.¹

Videre har AAL tre raffinerier som foredler rå palmeolje. AAL oppgir at det totalt er 100 leverandører (82 eksterne) som leverer råolje til selskapets raffinerier. Av de eksterne leverandørene har 46 i gjennomsnitt sporbarhet til halvparten av småbrukerne som leverer oljepalmefruktur. På nettsiden er selskapets tre største leverandører oppgitt. En liste over samtlige leverandører er tilgjengelig, men krever registrering på nettsiden.

Branner

AAL har en *Zero Burn policy* som skal redusere risikoen for brann i konsesjonsområdene. Hvordan selskapet arbeider med å forhindre brann er omtalt i tidligere observasjonsrapporter. Selskapet rapporterer at det ikke har registrert branner i sine konsesjonsområder i 2019 eller så langt i 2020. Selskapet skriver imidlertid at det har vært registrert branner i lokalsamfunn rundt noen av konsesjonsområdene. AAL rapporterer at det har satt i gang et arbeid for å identifisere

¹ AAL, Progress Report on Sustainability. Second Quarter Update 2020, <https://www.astra-agro.co.id/wp-content/uploads/2020/09/Sustainability-progress-report-Q2-2020.pdf> og AAL, Progress Report on Traceability January –September 2020, <https://www.astra-agro.co.id/wp-content/uploads/2020/11/Traceability-Jan-Sep-2020.pdf>

slike områder som kan vært særlig utsatt for brann. I samarbeid med småbrukere (*smallholders*), lokalsamfunnene og lokale myndigheter har selskapet etablert tiltak og prosedyrer for å forhindre brann, og å kunne oppdage og slukke de raskt i tilfelle brann. I løpet av første kvartal 2020 er det etablert slike programmer i provinsene Riau, South Kalimantan og East Kalimantan.

Torvmyr

Ifølge AAL er det ikke åpnet nye torvmyrer i selskapets konsesjonsområder i 2019 eller så langt i 2020. AAL har tidligere rapportert at det arbeider med å forbedre metodene for forvaltning av torvmyrer som er blitt utviklet i konsesjonsområdene. Dette arbeidet har fortsatt i 2020, og selskapet er nå i ferd med å utvikle en standard for *Sustainable Peat Management*.

Urfolks rettigheter

I kommunikasjon og i møter med selskapet har Etikkrådet tatt opp situasjonen til Orang Rimba-folket. Medlemmer av Etikkrådets sekretariat besøkte PT SAL på Sumatra og noen av områdene der Orang Rimba folket holder til i november 2019. Etter besøket har rådet bedt om en oppdatering av selskapets planer for å bedre situasjonen for de vel 200 familiene som holder til i plantasjonen til datterselskapet PT SAL, men som ikke har noe fast tilholdssted eller livsgrunnlag. De er halvnomader og lever i stor fattigdom. Selskapet har i flere år gitt matvarehjelp, helsetjenester og tilbud om skole og utdanning for å bedre levekårene til familiene. Selskapet opplyser at pandemien har begrenset mulighetene for kontakt og dialog med gruppene, som i perioder har trukket seg tilbake til den tilgrensende nasjonalparken. Ifølge AAL har det likevel vært mulig å oppsøke gruppene og fortsette matvarehjelpen, tilby helsetjenester og gi opplæring i smittevern, slik at de totalt har nådd ut til over 300 familier.

Regnskogsfondet har informert rådet om at familiene nå likevel har det svært vanskelig. Salg av vilt er normalt en viktig inntektskilde, men som nå er lite etterspurt på grunn av pandemien. Mange av gruppene har derfor gått over til å samle nedfallsfrukt fra oljepalmene som de så selger videre. Dette har resultert i konflikter med PT SAL og lokale bønder. Rådet er kjent med at AAL ikke tillater at familiene samler nedfallsfrukt.

Målet for PT SALs engasjement nå er å bidra til å sikre urfolksgruppene områder og steder hvor de kan ha et livsgrunnlag. AAL opplyser at PT SAL i mars 2019 ble enig med lokalsamfunnene om leie av land som Orang Rimba grupper kunne disponere på kort sikt. Selskapet opplyser at gruppene benyttet dette i et halvt år før noen av dem flyttet videre til andre steder. For de familiene som er igjen i plantasjonen, opplyser AAL at det pågår konsultasjoner.

AAL rapporterer videre om opprettelsen av det såkalte Orang Rimba Social Development Partnership Forum etablert som er et forum for “*communication, coordination, and synergy of institutions that have the similar commitments, main duties and functions, as well as responsibility for implementing social development with the aim of improving the welfare and independence of the Orang Rimba.*” PT SAL deltar i forumet sammen med lokale myndigheter, nasjonalparkforvaltningen, representanter for en av urfolksgruppene. Forumet skal ha en koordinerende funksjon for tiltak rettet mot Orang Rimabene fra medlemmene i forumet.

AAL skriver videre at myndighetene i 2019 har regulert et område i nasjonalparken som 13 Orang Rimba grupper som lever i og utenfor nasjonalparken kan disponere. Etter ønske fra en av gruppene har PT SAL bidratt med å bygge broer for å bedre transport av avlinger og skogprodukter til markedene. AAL skriver at det er behov for konsultasjoner for å identifisere behov hos de andre gruppene og videre arbeid med disse.

PT SAL har inngått en avtale med regionale myndigheter “*regarding social development of Orang Rimba covering the aspects of living space, housing, and access to services.*” Ifølge AAL formaliserer avtalen et samarbeid mellom myndighetene og selskapet om blant annet fri adgang til utdanning og helsetjenester og tilbud om identitetskort som gir statsborgerskap og

de rettigheter dette medfører.. Videre er det etablert en samarbeidsavtale mellom PT SAL og nasjonalparkmyndighetene som skal bidra til næringsutvikling for Orang Rimbaene og gi barn tilgang til undervisning.

AAL opplyser at de har engasjert Universitetet i Jambi til å evaluere til ulike programmene og tiltakene rettet mot Orang Rimabene for å vurdere om de fungerer etter hensikten og hva som kan forbedres. Disse programmene har i stor grad vært rettet mot gruppene som har valgt å bosette seg i landsbyer i nærheten av PT SALs konsesjonsområde.

Åpenhet

Etikkrådet har i hele observasjonsperioden tatt opp spørsmålet om åpenhet og hvordan selskapet rapporterer om sitt arbeid med biologisk mangfold. AALs rapportering inneholder nå mer informasjon og er noe mer detaljert enn tidligere år, både i bærekraftrapporten og i fremdriftsrapportene for selskapets arbeid med bærekraft som publiseres på selskapets nettsider. Selskapet har også lagt ut noe informasjon om åtte av konsesjonsområdene sine der HCV-områder er satt av for vern, med blant annet type habitat og antall arter som er blitt identifisert, herunder prosentvis andel av truede arter og en kartimitasjon over konsesjonsområdet.² Selskapet gir fortsatt ikke innsyn i HCV- vurderingene.

Selskapets kommentar til observasjonsbrevet

AAL har særlig kommentert på Orang Rimbaenes innsamling av nedfallsfrukt, som ifølge selskapet reiser komplekse problemstillinger. Tyveri er forbudt, men fordi det er vanskelig å skille mellom tyveri og innsamling av nedfallsfrukt, kan dette føre til uønskede konfrontasjoner mellom selskapets vektere og urfolkene. Videre vil det være nødvendig å regulere hvor mye nedfallsfrukt som skal være tillatt å samle inn. Om selskapet skulle tillate slik innsamling, vil det kunne tiltrekke ytterligere grupper til området, « *this may set off a chain reaction in which Orang Rimba groups from other areas and even people from other local communities may seek to receive the same privileges thus resulting in increased security concerns. Therefore, we have been working to seek an alternative to the Orang Rimba collecting loose fruits via our program as opposed to officially allowing them to do so with examples being the provision of their basic needs/foods and programs to fulfill other needs and skills.* »

AAL opplyser at det gjennom sine programmer gjerne vil bidra til å dekke urfolksgruppens behov blant annet ved å tilby opplæring for arbeid i plantasjen og ansettelse i PT SAL. «*Today, there are some members of Orang Rimba who work for the Company in various occupations including as teachers, security personnel, and project assistants. We also have assisted 329 adults in obtaining identity cards.*»

Etikkrådets vurdering

AAL ser ikke ut til å ha åpnet opp nye områder med torvmyr eller skog i sine konsesjonsområder siden moratoriet trådte i kraft i 2015. Også antall branner er blitt betydelig redusert.

I forrige observasjonsbrev bemerket rådet at selskapet så ut til å arbeide systematisk med å opprettholde og tilbakeføre viktige miljøverdier i de konsesjonsområdene som er utviklet. Rådet har ikke endret sitt syn på dette. Basert på selskapets egen rapportering ser det også ut som om AAL nå begynner å få et system på plass for å redusere risiko for avskoging i leverandørkjeden. Rådet merker seg dessuten at selskapet nå har gitt en tidsplan for kartleggingen av viktige verneverdier (HCV) i konsesjonsområdene, og at dette arbeidet skal være ferdig i 2025. Rådet legger til grunn at selskapet fremover vil rapportere fremdrift i forhold til denne tidsplanen.

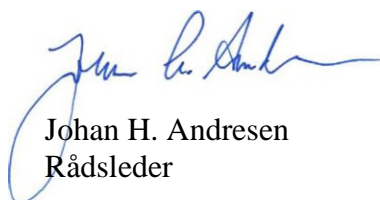
² Conservation Areas, <https://www.astra-agro.co.id/en/conservation-areas/>

Etikkrådet finner det positivt at selskapet nå publiserer mer informasjon om sitt arbeid med å ivareta biologisk mangfold både i egen virksomhet og hos leverandører til selskapet. Rådet mener likevel fortsatt at mer konkret informasjon om hvordan viktige verneverdier blir ivaretatt i det enkelte konsesjonsområdet vil styrke troverdigheten i AALs arbeide med å utvikle en mer bærekraftig plantasjevirsomhet.

Når det gjelder Orang Rimba-folket, har Etikkrådet som nevnt, tatt dette forholdet opp i dialogen med selskapet etter at rådet ble kjent med saken. Selskapet har i mange år iverksatt omfattende hjelpetiltak for å avhjelpe nød i denne gruppen. Rådet har merket seg at PT SAL er delaktig i flere nye initiativer som kan bidra til en positiv utvikling. Pandemien har imidlertid vanskeliggjort dette arbeidet. Det gjenstår å se om tiltakene vil bidra til varige forbedringer for å sikre Orang Rimbaene tilholdssted og livsgrunnlag. Selv om rådet er innforstått med at også myndighetene og andre aktører er ansvarlig for å finne løsninger, mener rådet at PT SAL har en nøkkelrolle i denne prosessen for å unngå å medvirke til brudd på deres rettigheter.

Basert på den informasjonen som har vært tilgjengelig, mener rådet at de systemene og tiltakene som selskapet har implementert i løpet av de fire årene selskapet har stått til observasjon, ser ut til å ha redusert risikoen for skade på naturen. Selskapet arbeider med å forbedre situasjonen for Orang Rimbaene, som fortsatt er vanskelig. For å kunne følge med på selskapets videre arbeid med disse forholdene og vurdere resultatene mener rådet at observasjonen bør forlenges med et år.

Med vennlig hilsen

Johan H. Andresen
Rådsleder